

Előfizetési árak:
 egész évre 8 kor., félévre 4 kor.,
 negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 16 fillér.
 Hirdetések mérsékelt árat szorít.
 A lap megjelenik minden oad-
 törtétőn.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 ha a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Keziratok vissza nem adtnak.
Kiadóhivatal: István-utca 9.
 ha a lap anyagi részét illető köz-
 lemények és előfizetési pénzek küldendők.
Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

Akié az ipar, azé a világ!

Ujpest, április hó 24-én.

Igen szépen hangzik édesanya nyelvünkön az a szállóige: „A kié a föld, azé a haza!” Ezt ősapáink ugyan nem mondták, de hogy sokan ugyanezt tartották, bizonyítja Petőfi Sándornak, a magyar nemzetről írt verse: „Mít törődöm a világgal, a világnak száz bajával” stb. és — tagadhatatlan, hogy földbirtokosaink közül ma is sokan azt tartják és hangoztatják: „A kié a föld, azé a haza!” Ennek a hangoztatása mellett azonban ma ép úgy, mint ősapáink idejében, kicsuszik földbirtokosaink lába alól a föld; kicsuszik pedig azért, mert tényleg azt hiszik, hogy csak a föld alkotja a hazát s nem látják be, hogy van egy másik hatalom, még pedig nagy hatalom, amely nemcsak a hazát teszi nagygyá és hatalmassá, hanem az egész világot átadomítja a mezőgazdaság, illetőleg a mezőgazdák hazájává. Ne tévessze tehát szem elől senki, hogy a kié a föld, azé ugyan a haza, de „a kié az ipar, azé a világ”, mert a föld alkotja ugyan a hazát, de az ipar dominálja az egész világot.

Mi, ipar-szegény magyarok, 700 millió értékű iparcikket hozunk be évenként külföldről és ezen vézünk is el azután anyagilag, mert ha ezt itthon gyártanók, akkor felényiből szerezhetnők be azt, amit most külföldről hozatunk és még akkor is jólétnék örvendene Magyarországon a gyáros, a kereskedő és a munkás is.

Ha a külföldi államok, ki- és bevitelét nézzük, azt tapasztaljuk, hogy a kivitel rengeteg sok, a behozatal alig valami és ezek az államok gazdagabbak is mint a mi államunk, mert alig megy valami be hozzájuk, amiért pénzt adnának ki, míg ellenben a kiszállított iparcikkéért sok száz és ezer milliókat vesznek be, amíg mi szegény magyarok csak kiadunk, kiadunk nemcsak évtizedek, de már évszázadok óta, a minek az a szomorú következménye, hogy az ország vagyonosodása előre nem haladhat s hogy a munkaerő vándorbotot kénytelen fogni, eladja földjét, itt hagyja a hazát, hogy azon nemzeteknél keressen megélhetést, kik iparukkal az egész világot hazájukká tették.

Vessünk egy pillantást a kis szász földre. Mily csekély kis terület az Magyarországhoz képest és tizenhatezernél több gyára van. Hazánkban persze $\frac{1}{3}$ része sincs. Hogy e kis szász földön mily hatalmas az ipar, bizonyítja az is, hogy itt található a világ legmagasabb gyári kéménye, mely 140 méter magas, vagyis másfélszer akkora, mint a budapesti bazilikánk, s amelynek felépítése 156000 koronába került.

S amíg külföldön csupán egy gyári kéményre ily nagy összeget költenek, addig mi magyarok, néhány ezer koronát is félve, remegve, sajnálva és csak

ritkán fektetünk gyáriparba, mert ahol vállalkozó kedv van, ott nincs pénz, ahol pénz van, ott pedig vállalkozó kedv nincs, mert mi magyarok, valjuk meg őszintén, az első, vagy második bíróságért, tanácsosságért, városi, megyei stb. képviselőségért, kisebb-nagyobb előnyökért, hiúságunk táplálására, hogy komában, sógorban és ismerősökben irigységet keltsünk, szívesen áldozunk néhány száz, vagy ezer koronát bármikor, de ha valaki iparvállalat alapítását ajánlja, vagy ahhoz részvényesnek kér fel, akkor állig begombolkozunk és a harminckettőtől is szívesebben adnánk, mint a zsebünkben, mert mit nekünk az ipar? „Akié a föld, azé a haza”. Azt, hogy a földünk műveléséhez, gazdaságunk fejlesztéséhez és igényeink kielégítéséhez szükséges iparcikkéért nemcsak váltó, de a II-ik, III-ik helyre betáblázott kölcsönünket is a külföldnek adjuk, azt észre sem vesszük, mert hát sajnos, hazánkban az ősapáink által tartott régi jó szokás és Ázsia tétlensége még ma is számosabb híveket számít, mint a nyugat vállalkozó szelleme.

Óriási hátránya még a magyar iparnak a jogi és a hivatalnoki pályára való tördülés folytán rég beállott torlódásnak figyelmen kívül hagyása és még mindinkább fokozása. A dolgozni nem szerető, vagy tönkre ment iparosok, kiszolgált altisztok mind csak a munkakerülő tábort szaporítják, pedig minden más téren nagy a hiány a munkaerőkben s akár honnan jöjjön egy technikus, (kiváló munkás munka idején) azt sem tudja melyik ajánlatot fogadja el, míg a jogvégezettek közül sokan örülnének, ha valaki őket pár év lemásolásával megbízná, de azért a hivatal stb. után vágyódóknak még mindig fényesnek képzelt ázsiójuk van Magyarországon. Külföldön, Amerikában az ilyeneket, sőt még a jogvégezetteket sem veszik figyelembe, míg a képzetesebb iparost, specialistát, jobb munkást a dollárkirályok karukra öltik, gyáraikba vezetik és mindennel elhalmozzák. Mi, számtalan iparra hiába keresünk jobb iparost vagy munkást, míg tintafogyasztásra 24 óra alatt 1000 jelentkező biztos. Mily előnyösen és hasznosan működhetnének ezek egytől-egyig úgy önmaguk, mint embertársaik és az ország javára, míg ellenben most csak a Kérdőző Antalok és Sanyaru Vendélek tábort növelik. Magyarországon még a nők is inkább hódolnak a keleties tétlenségnek, mint valamely ipar üzésének. Mily ellentét ez a külföldi nőkkel szemben? és mily hátránya ez a magyar iparnak?

Igen szomorú jelensége a hazai iparnak az is, hogy ma, mint azt egy nagy alföldi város lapja nemrég kimutatta, 2—3%-kal kevesebb a népesség arányához az iparos, mint 40—50 évvel ezelőtt volt. Ez pedig csak az ipar iránti

ellenszenvnek, a vállalkozási kedv és szellemhiányának tulajdonítható, nem pedig a tőke hiányának, mert amely állam polgárai képesek évenként 700-800 milliót iparcikkéért kiadni, képesek volnának iparszegény hazánkban iparvállalatokat is létesíteni és nem szorulna kormányunk arra, hogy külföldieket telepítsen, iparvállalatok alapítására és szubvencianálja őket a mi fillérjeinkből, ami utóvégre is csak jól megérdemelt hanyagságunk bírságolása, amely még súlyosabbá válik azáltal, hogy a külföldről ide telepített gyáros idehozza a sok külföldi munkást is s a magyar iparostól elveszik még azt a kis kenyert is, mi magyar pénzen, idegen kézből visszajutna.

Hazánk a legáldottabb haza, bérczei rónai óriási kincset rejtene, de mi lusták vagyunk e kincseket felszedni, értékesíteni, míg a munkás külföld, egy perczig sem habozik azon a pénzen, a melyet iparcikkéért tőlünk beszédett, bérczeinket, rónáinkat megvásárolni. Hány nagybirtok jutott már külföldi gyáros kezére? És vajjon előbbi tulajdonosa szerzett-e ismét földet, mely a hazát alkotja? Hogy pénzünk, utánna földünk és végre hazánk, ne jusson a külföldiek zsebébe, kezébe: alapítsunk oly iparvállalatokat, melyek még hazánkban nincsenek és *pártoljuk is ezek készítményeit*, akkor, de csak is akkor boldog lesz a magyar, nem fizet a szubvenczió köpönyege alatt egy egész ország polgárainak csufságára lomhasági adót, nem viszi el a külföld pénzünket iparcikkéért s e pénzen nem vásárolja el földünket, hazánkat és nem nyomják majd kezünkbe az idegen nyelvtant, hogy elfeledjük a „Hazádnak rendületlenül” és a „Talpra magyart”, hanem országunkban marad az iparcikkék ára, köztünk forog majd állandóan, mindnyájunké lesz, mindnyájan használjuk és élvezzük, boldogok leszünk és a boldogság olyan lesz mint a termékenyítő napsugár, kihat szép hazánk minden egyes polgárára, mert lesz iparuunk, lesz keresetünk, mindenki értékesítheti terményét és beszerezheti jobb és olesőbb iparcikkéit, megmarad a föld, az édes haza s mi el fogjuk a biztonság érzetével mondhatni: „Ne féltsd Árpád apánk hős nemzedet”, addig azonban nem.

Gondolkozzunk e fölött egy kissé — magyarok!

Interview az összeférhetlenség tárgyában. Az ujpesti „Ellenzéki Ujság” f. é. április hó 20-iki számában egy nyílt levelet intézett Bermann Sándor magánhivatalnok Wolfner Tivadar gödöllői kerületi országgyűlési képviselő urhoz az összeférhetlenség tárgyában.

Az országgyűlési képviselő személye ellen intézett ezen támadás arra készítette lapunk szerkesztőségét, hogy a gödöllői kerületi szabadelvű párt szempontjából felvilágosítást kérjünk Wolfner Tivadar országgyű-

lési képviselő urtól s eljárásunk eredményeként e tárgyban a következőket közölhetjük:

Wolfner Tivadar országgyűlési képviselő ur a nyílt levélben említett Lendl Adolf képviselő eljárását tisztességesnek és korrektnek tartja, de példáját nem követheti, mert Lendl Adolf képviselő tényleg állandó összeköttetésben állott a kormánnyal, míg ellenben Wolfner Tivadar képviselő, a Wolfner Gyula és Társa cégéből kilépett és azóta sem közvetve, sem közvetlenül a nevezett cégben érdekelve nincs, így tehát személyére vonatkozólag az összeférhetlenséget se 8 nap alatt, se azután be nem jelentheti.

A lavina megindult . . .

— Kézirat. —

Szent igaz, a lavina megindult . . . de ne kaczagjunk s ne sajnálkozzunk addig, amíg nem tudjuk, hogy kinek a nyakába szakad.

A lavina irányából ugyan, ezt, már ma is biztosan megjósolhatnók, de minek fájdituk meg azokat a fejeket, amelyek a peteizó költségeinek a fedezése miatt már ma is fölnek.

Annyit azonban, az olvasó közönség iránti tiszteletből, mégis ki kell jelentenünk, hogy a műhabareszal dolgozó Vörös Vidorok nagyon ügyetlenül indították meg a lavinát s a sok dohánnyu, de kevés tudomány Szigmák nagyon rossz időben idézettek Moesári Lajos művéből, mert hiszen a napi sajtó kritikája éppen most mondta ki Moesári Lajosra, hogy „konkluzióiban nem a hideg ítélet, hanem az indulat diadalmaszkodik”.

Indulatos embereknek a gondolataiban, mondásaiban pedig lehet eredetiség, de nincs igazság.

Igy nincs igazság Szigma azon állításában sem, hogy a „Közérdek” mindenkit megmart, aki valami klikk-közkerkölésüket megrontó—működése ellen fel mert szólalni.

Ezt az állítást csak az indulat, a tehetetlen düh iratta meg Szigmával, mert a „Közérdek” a közkerkölésök ellen még soha sem vétett s programjához híven „Ujpest lakosainak csak olyan érdekeiért emelte fel szavát, amelyek jogosak, méltányosak s a közjó érdekeibe nem ütköznek, ellenben a kellő értékre szállított le minden jogtalan igényt, minden önérdéksugalta ténykedést s igaztalan eljárást.”

Ezt eselekedte a „Közérdek” legutóbbi vezércikkeiben is s ezt fogja eselekedni a jövőben is, még pedig tekintet nélkül arra, hogy Szigmának és Szigma klikkjének a tetszésével, avagy a nem tetszésével találkozik-e.

Hogy a „Közérdek” címében igazság avagy hazugság rejlik-e: annak megítéléséhez és meghatározásához nagyon fiatal és nagyon tapasztalatlan még Szigma, de hogy több a „Közérdek” címében az igazság, mint a Vörös Vidorok és Szigmák dühös kirohanásaiban: arról fényes tanubizonyosságot tesz Ujpest közönsége, amely a Vörös Viktorok és Szigmák cikkeit a földhöz vagdosza.

Hogy a „Közérdek”-et Ujpesten is alig ismerik, ezt az állítást Szigma önmaga czáfolja meg a legalaposabban, a mennyiben „A lavina megindult . . .” című dühöngő cikkével bebizonyította, hogy még ő is ismeri a „Közérdek”-et, pedig Szigma ur nem is akar, nem is szeret önmagán kívül mást ismerni.

Azt mondja Szigma, hogy a „Közérdek” a Wolfner párt által kitarított lap. Én édes Istenem, bár csak léteznék az a Wolfner párt, akkor a Vörös Vidoroknak és Szigmáknak elhúzna a kedvük az írka-firkától; bár csak kitarítaná lapunkat az a Wolfner-párt, bizony ép oly kevéssé szégyenlenék azt bevallani, mint a hogy a Szigma lapja nem

restelli csaknem minden számában arra kéri a polgártársakat, hogy fizessenek előre, hogy ajánlják szomszédaiknak, ismerőseiknek, jó barátjaiknak s követeljék a lapot, ahol csak megfordulnak.

Nem restelli pedig nyilván azért, mert szüksége van az előfizetőkre, még pedig valószínűleg nem azért, hogy a lapját csak olvassák, hanem nyilván azért, hogy kitarítsák!

Csodálatos dolog az, hogy Szigma egy nem létező szájkát fedez fel a mi szemünkben, a gerendát azonban nem látja meg a saját lapja szemében!

De hát vannak emberek, akik feljogosítva érzik magukat azt mondani, hogy . . . „Hja paraszt, ez már más!”

Persze, hogy ehhez paraszt észjárás is kell, amivel a „Közérdek” nem bír, de nem is akar bírni!

Ennyit a lavina lerohanása előtt, a többit pedig bizzuk az időre, az igazságra, a törvényre s magára a — lavinára! * * *

H I R E K.

— A vármegye központi választmánya mult heti ülésén megállapította az országgyűlési képviselő választók 1903. évi ideiglenes névjegyzékét. Ezen névjegyzék első példányai az állandó névjegyzékből kihagyottak névjegyzékével f. é. május hó 5-től, 25-ig a vármegye közigazgatási kiadóhivatalában, a másodpéldányok pedig a kihagyottak névjegyzékének másolatával ugyanazon idő alatt a községházán közszemlére tételnek. Téves kihagyás vagy felvétel ellen a felszólalások május hó 5-étől 15-éig ezek ellen az észrevételek május 25-éig adhatók be a községi eljárárságnál.

— Az Ipartestület elöljárósága f. é. április hó 17-én tartotta meg rendes havi ülését, melyen Póhl Károly titkár f. é. márczius haváról a következő jelentést terjesztette elő: munkaviszony 777 esetben fordult elő; iparos segéd munkába lépett 256, abból kilépett 191, munkakönyv kiadott 51, ideiglenes igazolvány 40, tanóráz szerződött 51, felszabadult 19, havi ígatói szám 241, panasz beadott 25, ebből hivatalból 21 intéztetett el, iparigazolványt nyert 10 iparos. Pénztári jelentés szerint mult havi bevétel 653 korona 80 fillér, kiadás 567 korona 14 fillér.

— A jótékonyczelu Tóth József ünnepély, melyet f. é. április hó 20-án rendezett az ujpesti áll. polg. leányiskola tanári testülete, különösen erkölcsi siker tekintetében jóval fölülmulta azt a szerény keretet, amelyen belül rendeztetett. Az iskola tornacsarnokát előkelő közönség töltötte meg, melynek első soraiban ott láttuk az ünnepelt tanfelügyelőt az egész családjával. Az ünnepélyt a növendékek kara a „Tavaszi dal”-al nyitotta meg, melynek elhangzása után Bauer Soma tanár az „Árvák atyjá”-ról tartott felolvasást s ebben nemcsak a Tóth József árvaházi alap-nak a történetét ismertette, hanem Tóth Józsefnek az érdemeit is kidomborítván, őt, mint az árvák atyját ünnepelte. Az eljenzéssel kísért felolvasás után nagy tetszést arattak: Hazslinszky G. „Eredeti hallgató-magyar” című hangulatteljes saját szerzeményével és Wieniavszki „Legendá-jával”, melyet igazán művészi képzettséggel adott elő hegedűjén; Tóth Mariska, aki Popper „Magyar rapso-diá”-ját adta elő ügyesen gordonkán s akit ifj. Tóth József kísért zongorán. Viharos tapsok kísérték dr. Vladár Józsefnek szép énekét, akit dr. Vladár József kísért zongorán s a ki-nek meg is kellett ismételnie, kellemesen, esengő hangon előadott dalait; továbbá Juhász Ida szavallatát, aki Endrődi—Hazslinszky melodramáját a „Czelli bucsu”-t adta elő érzelemteljesen. A melodráma zenei része Endrődi költői szövegének magaslatán áll s a költemény-dramai részeit híven festi. Gyönyörűen adták elő a növendékek „A madarak bucsujá”-t Mendelsóhnól, — a „Tavaszi ünnepé”-t Hazslinszky-Váraditól s a „Magyar népdalok”-at. A kütűnő összhang, a sólók üdesége és a preecizitás mindenkit meglepett. Végül frenetikus tapsokat aratott az „Adagio”, melyet Rotter Malvin táncztanárno mutatott be a táncztanfolyam növendékeivel, akik először a Toborzót jár-ták el diszkrét hévvel és azután rózsafüzé-

rekkel mutattak be különféle csinos táncz-alakzatokat, melyeknek végén rózsafüzéreként öveztek körül Tóth J. tanfelügyelő pálmalevelekkel körített arczképét, amelyre görögtűz lehelte rózsaszínt s amely előtt Villányi Katalin növendék mondta el lendületesen a Lusztig Emma által írt „Könyörgés”-t, melyben az árvák áldást kérnek az ég Urától Tóth József tanfelügyelőre, akit a közönség hosszasán éljenzett. Ezzel a szép ünnepély véget ért. — Ez alkalommal a következő felülfizetéseket folytattak be: Wolfner Tivadar 8 K., Neubrand János 6 K., Csepessányi Béla, Baumgarten Etel igazg., Arányi Blanka, Hazslinszky Gusztáv, dr. Varázsóji Béla, Flatt Károlyné 2—2 K. Brett és Hecht cég, Kézimunka tanfolyam 1—1 K. Dr. Vladár Józsefné 70 fillér. Összesen 30 K. 70 f. — A felülfizetőknek há-lás köszönetet mond lapunk utján is a ren-dező tanteszület.

— Milliórd perecz. F. é. ápr ilis 18-án, dé-lután 6 óra 10 perczkor volt ezer millió, vagyis egy milliórd perece annak, hogy Krisztus megszületett s a keresztény időszámítás kezdetét vette. Az érdekes naptári eseményt a francia csillagászati társaság legutóbbi ülésén jelentette be Camille Flammarion, a híres csillagász. A milliórd perecz összeszámításakor Krisztus után való első esztendő-t vette alapul; egy-egy esztendő átlaga 525.957 első és 18 másodpercz. A bonyolódott és ké-nyes számítást Flammarion ezredmásod-percznyi pontossággal v. geste.

— Helyreigazítás. Mult heti számunk-ban tévesen hoztuk, hogy kiskorú Fuchs Janka és Zoltán újpesti lakosok vezeté-knevüket Pártos-ra változtatták, holott ugy-áll a dolog, hogy dr. Fuchs Ignác helybeli orvos Janka és Zoltán nevű gyermekének vezetékeve belügyminiszteri engedéllyel Fonyó-ra lett megváltoztatva, amit ezennel helyreigazítunk.

— Halálozás. Községünk egy derék, régi polgárát ragadta el a halál. Tuchmann Mór f. é. Április hó 23-án életének 68-ik évében jobblétre szenderült. Hült tetemeit f. hó 24-én d. u. 3 órakor kísérték az újpesti izr. temetőbe, az öröknyugalom helyére. Az elhunytban Tuchmann Lipót társadalmunk köztiszteletnek örvendő tagja az édesatyját gyászolja.

— Az életuntak. Egy pénzsóvár atya szivtelensége majdnem halálba kergetett két viruló emberéletet. S. mérnök és B. nagy-kereskedő leánya egymásba szerettek. Az apa azonban mítsem akart tudni a házasságról és a fiatal kérőnek kijelentette, hogy leánya 100 000 korona hozományt visz fér-jének és csak olyannak adja leányát, akinek legalább ugyanennyi vagyona van. Azonban a mérnök szegény volt, mint a templom egere. Az apa hajhatatlan maradt s hallani sem akart e házasságról. E nyakasság mé-lyen elszomorította a szerelmes párt. Elha-tározták, hogy közösen megválnak az élet-től. A mérnök gondoskodott a revolverről és titkos menyasszonyával együtt elkészül-tek azon utra, melyről nincs visszatérés. Szóltanul, lassan haladtak a Teréz-körút felé. Amint azonban Török A. és Tsa bank-háza előtt elmennék, hallják, mint egy ur, aki a bankkútból jött ki, egy várakozó tár-sának egy számot mond. És hozzátette: — „100.000 koronát nyert!” Gépiesen ismételte a mérnök a nyerő számot. „Játszol te is az osztálysorsjátékony?” kérdezte a menyasz-sony. „Igen.” „És melyik számmal?” A mérnök vállat vont: „Ha óhajtot, megné-zem”. Tarcájából előveszi a sorsjegyet. — Az a szám volt, melyet most hallottak emli-teni. Izgatottan besietnek Török bankházába ahol megerősítik az örömhírt és boldogságtól sugárzó arczal siettek a keményszívű apához, a ki most már beleegyezett a házasságba. És az életuntakból boldog házaspár lett.

— Lelkészi beiktatás. Máty Lajos esperes f. hó 20-án iktatta be az erzsébetfalvai reform. egyház rendes lelkészét, Molnár János-t. Az ünnepélyes beiktatás a Posta-utcai iskola termében ment végbe.

— Állategészségügyi kimutatás. Várme-gyénk területén az állati ragadós betegsé-gek közül a veszettség tiz községben, — a takonykór négy községben, — a rühkór husz községben, — a sertésorbáncz egy községben, — a sertésvész hét községben fordult elő a mult héten. Ujpesten csak a rühkór észleltetett 2 udvarban.

KÖZGAZDASÁG.

— A budapesti közúti vaspálya-társaság f. hó 16-án tartotta közgyűlését budavári Ország Sándor dr. igazgatósági elnök elnöklésével. A közgyűlés, mely iránt rendkívül nagy volt az érdeklődés és melyen a részvényesek szokatlanul nagy számban jelentek meg, rendkívül hosszadalmas és zajos volt felszólalásai következtében. A közgyűlés az igazgatóság jelentését és előterjesztését részint egyhangulag részint óriási többséggel elfogadta.

Ország Sándor dr. elnök megnyitja a közgyűlést és konstatálja annak határozatképességét, a mennyiben a gyűlésen megjelent 144 részvényes 1027 szavazat képviselésében. Bemutatja a kormánybiztost, Mándy Lajos miniszteri tanácsost s a jegyzőkönyv vezetésére Gászner Béla királyi közjegyzőt kéri föl. — A napirend első pontjánál, az igazgatóság évi jelentésénél Jellinek Henrik vezérigazgató a társaságban lévő részvények értékesítésére vonatkozólag az évi jelentés kiegészítéseképpen fölolvassa az igazgatóságnak előterjesztését. E szerint a részvények értékesítése ügyében hozott és eddig csak hírlapi közleményül szolgáló határozatát a közgyűlési határozatok közé kéri iktatni, még pedig azzal a fontos kiegészítéssel, hogy még az esetben is, ha a társaság társaságában lévő saját részvényeinek értékesítése a részvényeseknek kinálandó elővétel alakjában fog történni, az ily értékesítés is *csakis külön közgyűlési határozat alapján és az abban megállapított feltételek mellett lesz végrehajtható.* — A közgyűlés helyesléssel fogadta az előterjesztést. Az ellenzéki csoport részéről Kemény Miklós dr. nyomban fölállott és kijelentette, hogy az igazgatóság lojális előterjesztése lényegesen változtatott a helyzetet, s az előterjesztés következtében az általa és társai által benyújtott tizenhárom indítvány közül kilencz egyszerűen tárgyalanná vált, ezért a kilencz indítványt visszavonja. E kijelentés után Visontai Soma dr. országgyűlési képviselő, szólalt föl. A társaság jelentéseinek és kimutatásainak alapos tanulmányozása után arra a meggyőződésre jutott, hogy a *társaság vezetése kipróbált, régi kezekben van s vezetői egyaránt szívük a részvényesek érdekeit.* Elfogadja az igazgatóság jelentését és előterjesztését. Ezután Schwarz Vilmos dr., Löwy Sámuel, Kiss Ernő, Brünauer Endre és Oppler Emil dr. részvényesek bírálták az igazgatóság jelentését és kifogásolták annak egyes tételait, különösen, hogy az értékpapírok ninesenek részletesen felsorolva. Busbach Péter, Náthán Mór, Steiner József és Balogh Albin részvényesek a fölhozott kifogásokat helyteleneknek jelentve ki, *bizalmukat fejezték ki az igazgatóság irányában.* E felszólalások teljes két órát vettek igénybe. Végül az elnök berekesztette a vitát. Jellinek Henrik vezérigazgató emelkedett most szólásra, hogy feleljen a vita során elhangzott kritikai megjegyzésekre. Kijelenti, hogy mindig hangoztatta a kritika szükségét, de elvárja, hogy ez a kritika igazságos és méltányos legyen. ment minden előítélettől és szenvedelemtől. Sajátságos félreértés tükröződött egyes felszólalók beszédében. Némelyek azt állították, hogy a vezérigazgató csinálta a mérleget, holott az az igazgatóság és a felügyelő-bizottság törvényes ténye. *Az igazgatóságot pedig nem vezeti soha más szempont, mint a társaság összérdeke.* A társaság még néhány év előtt kis vállalat volt, de ma már nagy vállalat s azzá lett nem az alaptalan támadások, hanem az igazgatóság kitartó, buzgó munkája által. Az igazgatóság által kiadott évi mérleg világos és részletes. Ezt a kéznél lévő mérlegekkel igazolja. A mi az értékpapírok értékesítését illeti, az ugy a kereskedelmi törvénynek, mint a kereskedelmi jogszokásnak megfelel s így ellene kifogás nem emelhető. A nyereség-előrevétel, mely az idei mérlegben is szerepel, az intézet szoliditására vall s a kereskedelmi világban ma általánosan elfogadott szokás. *Az igazgatóság nehéz feladatainak teljesítése közben mindig foglalkozott személyzetének ügyével és helyzete javításával.* Ezt a jövőben is kötelességének fogja tartani. Az igazgatóság mindig híven teljesítette mindennemű kötelezettségét, ugy a hatóságokkal, mint részvényeseivel szemben. Ezenfelül a társaság tekintélye, ereje, virágzó jelene és jövője boldogulása. Joggal kéri emnélfogva az évi jelentés és az

igazgatósági előterjesztés elfogadását. Az elnök ezután névszerinti szavazást rendelt el az évi jelentés és mérleg elfogadására vonatkozólag. A szavazás eredménye az lett, hogy a közgyűlés 858 szavazattal 70 szó ellenében elfogadta az igazgatóság évi jelentését és a nyereség-felosztására vonatkozó javaslatát, valamint a mérleget és a zárószámadást a felmentvényt ugy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak minden irányban megadta. Ezután az igazgatósági előterjesztés következett, melyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott. A napirend második pontja a felügyelő-bizottság kiegészítése és a választmány újból való megválasztása volt. Felügyelő-bizottsági tag lett: Gruber József, választmányi tagok lettek a régiek. A napirend utolsó pontja az indítványok tárgyalása volt, melyeket a közgyűlés a benyújtók felszólalásainak meghallgatása után névszerinti szavazással az igazgatóság javaslatához képest nagy többséggel *elvetett.* A közgyűlés este fél kilencz órakor ért véget.

SPORT.

Bécsi löversenyek.

Kiküldött tudósítónk a szombat és vasárnap lezajlott negyedik és ötödik versenynapról a következőkben számol be:

A szombati futamokat bevezető nyeretlenség versenyét az ezuttal vásáras lovagolt Apollo nyerte meg, az utána következő handicapben Godiche verte 13 1/2 kgr. teherkülömbözettel. Az 6 javára a Van Dusen lovagolta favoritot, Csattot. A tavaszi versenyben Rose S. ráduplázott a Przedswitben mutatott jó formájára, megvervén az igen gyors Quid muncot avval a négy kilóval, melyet tőle kapott. Egy 200 méteres versenyben a gödi istálló Charmerje aratott inferioris ellenfelekkel szemben igen könnyű győzelmet, azután pedig az eladó versenyt a ring kedvence Hajnalka nyerte meg. — A gát- és akadályverseny reás favoritjai, Csillag és Socius esőföt vullottak, amennyiben Socius csak második, Csillag meg pláne versenyben sohasem volt. — A vasárnapi első versenyt a három évesek nagy handikapjában különösen favorizált Bakony nyerte meg oly stílusban, mely őt igen jó lónak bélyegzi. Azt hisszük, hogy őt nagy handikapban valami szerencsétlen véletlen gátolta képességi kifejtését s bizton reméljük, hogy e ló passzionátus tulajdonosának még sok örömet fog szerezni. A 1600 méteres Kriean verseny hála Bonta lovaglási tudomásának, meg 3 1/2 kgr. engedményének, az erősen lefogadott Fancy nyerte meg. Ezután következett a két nap sportszempontról egyetlen érdekes eseménye, a Kisbérverseny, persze nem díjára, hanem a benne indult lovakra való tekintettel. A versenyt egy kanca nyerte meg, Fubereuse, még pedig igen könnyen, ugy, hogy a vasárnap futandó Trial Stakesra is jelentékeny esélyt adunk neki. Ezuttal megverte Nesztét, a hatalmas alkotásu, de még messze nem kész Llubart, a Flyer Kunibertet, mely 1200 méteren győnyörűen versenyben volt és végül a nem ezen társaságba való Nevertmindet. A 20000 koronás államdíjat reális ellenfél hiányában Charmer nyerte meg; sem az osztrák, sem a magyar kormány nem reflektált reá. Clavigo győzelme az eladó-versenyben, szintugy Tiamo és Cheer up diadalai a gát- és akadályversenyben egészítették ki a napot.

A jelen bécsi meeting rosszul dotált kis versenyeivel csak fogadó meeting számba megy és egyetlen nagy érdekű konkurrencziája a vasárnapi Trial Stakes, melyben futni fognak:

Ladon lov. Adams, Csókos asszony lov. Van Dusen, Tubereuse lov. Taral, Macdonald lov. Bulford, v. Baines Bona Fide, lov. Michaels, Llubar lov. Barker, Faix lov. Clemminson.

Tavalyi formák és istállóhírek közös jelöltje e futamra Ladon, legveszélyesebb ellenfele a szépen futott Tubereuse.

Jelöltjeink mára:

1. Prater Preis 3000 kor. 1800 méter. Vig—Vaga.
2. Handicap 2000 kor. 1200 méter. Faix—Sweet-Love.
3. Wasserthurm Rennen 5000 kor. 2400 méter. Lepke—Charmer.
4. Preis von St. Marx 5000 kor. 1000 méter. Takaros—Jász-Taeskó.

5. Verkaufrennen 2000 kor. 1600 méter. Anecdote—Barberine.
6. Turul Hurdenrennen 3000 kor., 2400 méter. Florestan—Haiderose.
7. Verkaufs Steeple Chase 1800 kor. 3200 méter. Alfalfa—Mr. John.

A FRANKLIN-féle Magyar Remekirók

Arany János,
Arany László,
Bajza József,
Czuczor G.,
Garay J.,
Kemény Zsigmond,
Ssigligeli Ede,
Tompa Mihály,
Vajda János,
Vörösmarty Mihály

munkái csakis

a FRANKLIN-féle Magyar Remekirók gyűjteményében jelenik meg.

Senki más

ez idő szerint ki nem adhatja, mert kizárólagos kiadó joguk a

Franklin Társulaté

Az 55 kötetes gyűjtemény ára 220 korona.

Az öt kötetből álló első sorozat megjelent. Tartalma:

Arany János munkái I.

Sajtó alá rendezi Riedl Frigyes.

Vörösmarty munkái I.

Sajtó alá rendezi Gyulai Pál.

Tompa M. munkái I.

Sajtó alá rendezi Léay József.

Garay János munkái

Sajtó alá rendezi Ferenecz Zolt.

Csiky G. színművei

Sajtó alá rendezi Vadnai Károly

E gyűjteményt kiegészíti:

Shakspere

összes színművei

6 kötetben.

Kiadja: a Kisfaludy-Társaság

melyet kötve 30 korona helyett 20 korona kedvezményes áron kapnak a

FRANKLIN-féle

Magyar Remekirók

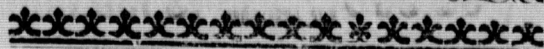
megrendelői.

Havi részletfizetésre beszerzhető.

Vigyázat: a megrendelőknél, hogy

a kínált gyűjteményben a

főnt felsorolt írók bennfoglaltatnak-e??

8. 57végrh. sz. 1902.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az újpesti kir. járásbírósnak 1902. évi V. 286 2. sz. végzése folytán dr. Ott Péter felperes részére Szilvassy Pálné alperes ellen 110 korona 40 fillér követelés s jár erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 657 koronára becsült ingóságokra az újpesti kir. járásbírósnak V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna Újpesten, Arany-utca 15. sz. a. házban leendő megtartása határidőül 1902. évi áp-

rilis hó 24-ik napján délelőtt 1/2 12 óra kiti-
zetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok,
stb. s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek
készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsá-
ron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverez-
endő ingóságok vételárából a végrehajtató
követelését megelőző kielégítéshez jogot
tartanak, a mennyiben részükre a foglalás
korábban eszközöltetett volna és ez a végre-
hajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy
elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkez-
déseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni,
vagy pedig szóval bejelenteni el ne mu-
lasszák.

Kelt Ujpesten, 1902. évi április hó 9.
napján.

Polgár

kir. bírósági végrehajtó.

626. végreh. sz. 1902.

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel
közölni teszi, hogy az ujbudai kir. bíróság
1901. évi V. 416. sz. végzése foly-
tán dr. Szurmák Rezső ügyvéd által képví-
selt Deák Gábor felperes részére Szabó Jenő
alperes ellen 400 kor. követelés s jár. erejéig
elrendelt kielégítési végrehajtás folytán al-
perestől lefoglalt és 1904 kor. becsült ingosá-
gokra az ujbudai kir. bíróság V fenti
sz. végzésével a további eljárás elrendel-
tetvén, annak az alap és felülfoglaltatók
követelése erejéig is, a mennyiben azok
kielégítési jogot nyertek volna Ujpesten,
Deák-utca 65. szám alatti házban leendő
megtartása határidőül 1902. évi április hó
25-ik napján délelőtt 1/2 12 óra kiti-
zetik,

a mikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb
ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénz-
fizetés mellett, szükség esetén becsáron
alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverez-
endő ingóságok vételárából a végrehajtó
követelését megelőző kielégítéshez jogot tar-
tanak, a mennyiben részükre a foglalás ko-
rában eszközöltetett volna és ez a végre-
hajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy el-
sőbbségi bejelentéseiket az árverés megkez-
déseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni,
vagy pedig szóval bejelenteni el ne mu-
lasszák.

Kelt Ujpesten, 1902. évi április hó 10.
napján.

Polgár

kir. bír. végrehajtó.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kiváló szerencse

Török-nél.

Nagyon sokan szeren-
csések lettek általunk.

JEGYZEKE az
50,000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a legszerencsésőbb esetben:
1.000,000 korona.

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyer. a	400000
1 ..	200000
2 ..	100000
1 ..	90000
1 ..	80000
1 ..	70000
2 ..	60000
1 ..	40000
3 ..	30000
1 ..	25000
2 ..	20000
3 ..	15000
31 ..	10000
67 ..	5000
3 ..	3000
432 ..	2000
763 ..	1000
1238 ..	500
90 ..	300
81700 ..	200
3900 ..	170
4900 ..	130
50 ..	100
3900 ..	80
2900 ..	40

50,000 nyer. és jut. kor. összeben 13.160,000

Hat millió koronánál többet nyertek nálunk nagy-
rabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztályors-
játékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegy 50,000

PÉNZNYEREMÉNYVEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek
fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen **Tizenhárom millió 160.000** koronát,
egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat **állami felügyelet**
alatt áll.

Az I-ső osztály **eredeti sorsjegyeinek** tervszerű betétjei a kö-
vetkezők:

egy nyolczad (1/8) frt	— 75 vagyis	1.50 korona,
egy negyed (1/4) ..	1.50 ..	3.— ..
egy fél (1/2) ..	3.— ..	6.— ..
egy egész (1) ..	6.— ..	12.— ..

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy a **pénz beküldése** ellenében
küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal,
de legkésőbb

f. év május hó 1-ig

bizalommal hozzánk küldeni

Török A. és Tsa bankház

Budapest.

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete.

Főrudánk osztálysorsjáték osztályai.

Főüzlet: VI. Teréz-körut 46/a.

Fiókok: 1. Váci-körut 4.

2. Múzeum-körut 11.

3. Erzsébet-körut 54.

Török A. és Tarsa bankháza Budapest.

Rendelőlevél levágandó.

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ... korona összegben {
utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm
mellékelem bankjegyekben (bélyegekből) } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím: